

Utdrag av styringsdokument for compliancerisiko 2023

Sist revidert	<i>Vedtatt av styret 16.12.2022</i>
Eier	<i>Chief compliance officer</i>
Ansvarlig	<i>Chief compliance officer</i>

1. INNLEDNING

Dette styringsdokumentet gir en beskrivelse av både strategi og policy for compliancerisiko. Dokumentet består av en strategidel som beskriver retning for området, hva og hvorfor, samt en policydel som angir handlingsrommet innenfor fagområdet i termer av hva man skal og ikke skal gjøre. Styringsdokumentet har tilhørende rutiner som beskriver prosesser, metoder og verktøy for utøvelse innen spesifikke områder. Disse er integrert i bankens ordinære prosesser og rutiner. I tillegg foreligger egne rutiner for andrelinjens compliancekontroller.

Styringsdokumentet er gjeldende for konsernet, men må behandles og vedtas av det enkelte selskapsstyre. Ved implementering i bankens datterselskaper skal rammeverket implementeres i størst mulig grad, dog hensyntatt det enkelte datterselskaps størrelse og risikobilde. Dette kan gjøres ved at det etableres eget dokument basert på prinsippene i herværende dokument og på en slik måte at alle formelle lov- og forskriftskrav til de enkelte virksomhetene oppfylles. Dette dokumentet er utformet med henblikk på at morbanken bare skal måtte forholde seg til ett felles dokument for konsernet og morbanken. Ved implementering i datterselskaper betyr det at spesielt følgende temaer og kapitler må tilpasses: risikovilje pr kategori, kvantitative risikoindikatorer, 3.1 Beslutningsstrukturer, 3.2 Sentrale roller og ansvarsområder og 4.2 Rapportering.

1.1 Formål

Formålet med strategi for compliancerisiko er å gi føringer for konsernets holdninger til og overordnede mål for håndtering av denne risikoen.

Dette styringsdokumentet omfatter håndteringen av compliancerisiko i hele konsernet, inkludert verdipapirforetaksvirksomheten i banken. Strategien gir føringer for hvordan konsernet generelt, det vil si alle selskaper, avdelinger og ansatte i konsernet, skal arbeide med compliancerisiko.

1.2 Sentrale føringer og rammebetingelser

Strategi for compliancerisiko skal støtte opp under konsernets overordnede hovedstrategi, samt strategien for risiko- og kapitalstyring og strategien for samfunnsansvar og bærekraft.

Følgende regelverk gir viktige føringer og prinsipper som må legges til grunn for god styring av compliancerisiko:

- Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter
- Finansavtaleloven med tilhørende forskrifter
- Verdipapirhandelloven med tilhørende forskrifter
- Forsikringsformidlingsloven med tilhørende forskrifter
- Finanstilsynsloven med tilhørende forskrifter
- Hvitvaskingsloven med tilhørende forskrifter
- Personopplysningsloven med forskrifter
- Relevante anbefalinger, rundskriv og retningslinjer gitt av Finanstilsynet, Datatilsynet, Forbrukertilsynet, EBA, ESMA og EIOPA
- Relevant sektorlovgivning for de enkelte datterselskapene

1.3 Definisjoner og begreper

Følgende begreper er sentrale innenfor området:

- *Operasjonell risiko*
Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
- *Compliancerisiko*
Risikoen for at banken mister konsesjoner eller pådrar seg andre offentlige sanksjoner, bøter, andre strafferettslige sanksjoner, omdømmetap eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover, forskrifter, myndighetsfastsatte retningslinjer og offentlige pålegg. Compliancerisiko kan betraktes som en underkategori av operasjonell risiko.
- *Forretningsskikkrisiko*
Risikoen for tap av konsesjon, andre offentlige sanksjoner eller straffereaksjoner, omdømmetap eller økonomisk tap som følge av at bankens forretningsmetoder eller de ansattes jobbadferd i vesentlig grad skader kundenes interesser eller markedets integritet. Begrepet forretningsskikkrisiko tilsvarer det internasjonalt anvendte begrepet «conduct risk». Forretningsskikkrisiko kan betraktes som delvis overlappende med operasjonell risiko og compliancerisiko.

Deler av konsernets *direkte* eksponering for bærekraftsfaktorer (ESG) er knyttet til compliancerisiko, herunder;

- E (Environmental): risikoen for manglende etterlevelse av regulatoriske krav på områdene klima, natur og miljø
- S (Social): risikoen for manglende etterlevelse av regulatoriske krav på områdene menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, forbrukervern og god forretningsskikk
- G (Governance): risikoen for manglende etterlevelse av regulatoriske krav på områdene styring og kontroll, hvitvasking/terrorfinansiering, korrupsjon, konkurranserett, skatt/avgift og personvern

2. STRATEGISK MÅLBILDE OG RAMMEVERK

2.1 Målbilde

Konsernet skal ha en så effektiv risikostyring og overvåking at ingen hendelser forårsaket av compliancerisiko alene eller sammen med annen risiko skal kunne påvirke konsernets soliditet, resultat eller omdømme i vesentlig grad. Konsernet skal ha en kultur hvor alle ansatte har god kjennskap til compliancerisikoen innenfor sitt ansvarsområde.

2.2 Kritiske suksessfaktorer

Følgende vurderes som de viktigste kritiske suksessfaktorer:

- Gode holdninger og god kultur i forhold til regelverksetterlevelse
- Løpende overvåking av regelverksutvikling, herunder konsekvensvurderinger
- Effektive og tilstrekkelige prosesser for tilpasning til regelverksendringer
- Oppdaterte og tilgjengelige rutiner og retningslinjer
- Opplæring av ansatte
- Effektiv førstelinjekontroll
- Effektiv rapportering av regelverksbrudd
- God oppfølging/læring av uønskede hendelser og kundeklager
- Enhetlig og standardisert metode knyttet til identifisering av risikoer
- Forebyggende og avdekkende compliance-kontroller i andrelinjen

3. STYRINGS- OG KONTROLLSTRUKTUR

3.1 Beslutningsstrukturer

Styringsdokument for compliancerisiko besluttes av styret.

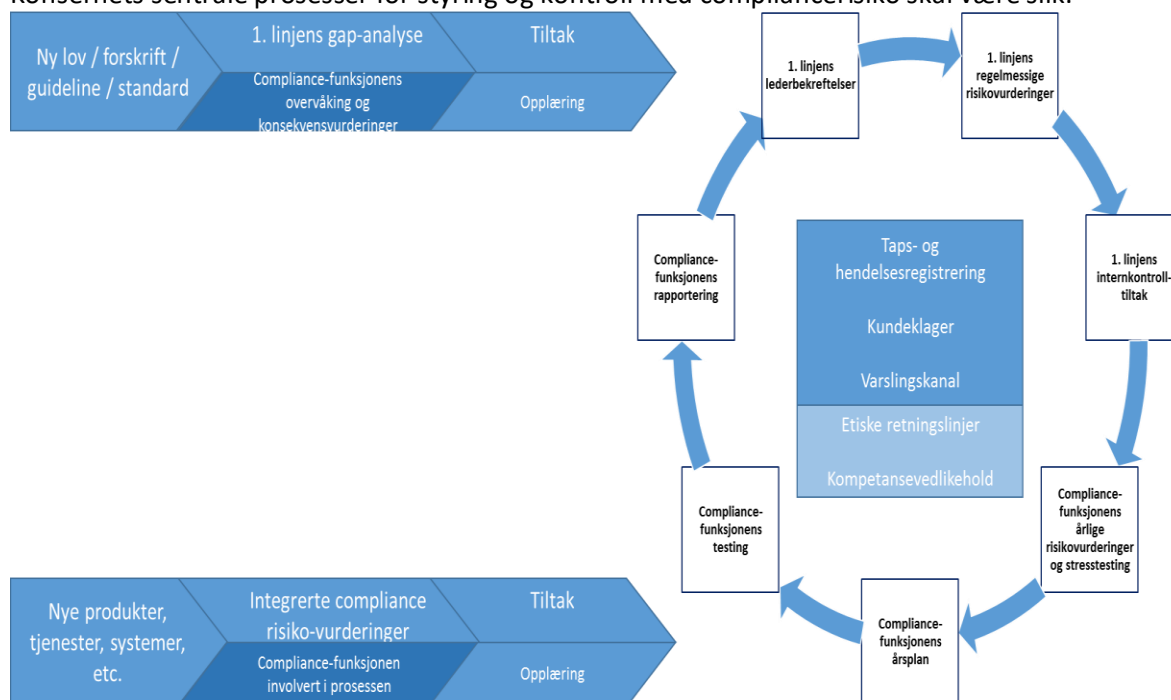
Styringsdokument for compliancerisiko er gjeldende for konsernet, men må behandles og vedtas av det enkelte selskapsstyre. Ved implementering av strategien i datterselskaper skal rammeverket implementeres i størst mulig grad, men da ut fra det enkelte datterselskapets omfang og risikobilde. Alle formelle lov- og forskriftskrav til virksomhetene skal imidlertid oppfylles.

3.1.1 Prosesser og virkemidler

Det skal finnes prosesser som sikrer etterlevelse av gjeldende lover, forskrifter, samt offentlige pålegg og myndighetsfastsatte retningslinjer, slik at konsernets ikke påføres risiko for tap av konsesjoner, sanksjoner, omdømmetap eller økonomisk tap som følge av brudd på disse. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er tydelig kommunisert og forstått i organisasjonen.
- Retningslinjer og rutiner for å fange opp, vurdere og kommunisere endringer i lover og forskrifter, samt implementering av nødvendige tiltak og endringer.
- Retningslinjer og rutiner for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover, forskrifter, samt offentlige pålegg og myndighetsfastsatte retningslinjer.

Konsernets sentrale prosesser for styring og kontroll med compliancerisiko skal være slik:

Den praktiske styringen av compliancerisiko i konsernet baserer seg på følgende hovedaktiviteter:

- Etiske retningslinjer
- Lederbekreftelsen og nøkkelkontroller
- Registrering og oppfølging av tap og uønskede hendelser, samt kundeklager
- Varslingskanalen
- Kontinuerlig forbedring
- Overvåking av regelverksutvikling og konsekvensvurderinger
- Rutiner for etablering eller endring av vesentlige produkter m.v.

- Risikovurderinger
- Integrert internkontroll for å sikre regelverksetterlevelse
- Compliance årsplan og compliancekontroller
- Informasjon og opplæring

3.2 Sentrale roller og ansvarsområder

Følgende roller med påfølgende beskrivelse av ansvar er sentrale:

- **Styret** har det overordnede ansvar for å sørge for at konsernet har et egnet rammeverk for compliancerisiko og for å påse at både lovgivning og internt rammeverk på området etterleves i organisasjonen.
- **Administrerende direktør** skal sørge for at etablert rammeverk implementeres og etterleves i hele organisasjonen, og, om nødvendig, sørge for at eventuelle alvorlige hendelser blir rapportert til styret omgående.
- **Ledere, inkludert faktiske leder i verdipapirforetaksvirksomheten**, er ansvarlige for implementering og etterlevelse av konsernets rammeverk innenfor sine respektive områder, og for å foreta risikoevaluering og etablering av adekvate internkontrolltiltak.
- **Alle ansatte** har et selvstendig ansvar for å etterleve gjeldende lover og regler, herunder regelverkets intensjon/formål, i sitt arbeid for konsernet, samt informere sin leder om eventuelle regelverksbrudd.
- **Juridisk avdeling** har det overordnede juridiske fagansvaret i konsernet.
- **Compliancefunksjonen** skal ha en aktiv rolle og være pådriver i konsernets arbeid med både forebygging, kontroll og evaluering av compliancerisiko. Avvikshåndtering og oppfølging